

ἔστι ἢ τὸ ἐν, καὶ τὸ ἀπλοῦν, οὐ τὸ αὐτό. τὸ μὲν γὰρ ἂν, μέθρσν σημαίνει· τὸ δὲ ἀπλοῦν, πῶς ἐ-
 χοι αὐτό. ἀλλὰ μὲν καὶ τὸ κεκλόν, καὶ τὸ δὲ
 αὐτὸ ἀρετὸν, ἐν τῇ αὐτῇ συστοιχείᾳ· καὶ ἔστιν
 ἀρετὸν αἰετὸν, ἢ ἀνάλογον, τὸ παρῶν. ὅτι δὲ ἔ-
 στι τὸ οὐ ἔνεκα ἐν τοῖς ἀκίνητοις ἢ διαίρεσις
 διηλοῖ. ἔστι γὰρ πνε τὸ οὐ ἔνεκα, ὅτι τὸ μὲν ὄντι,
 τὸ δὲ ἔκ ἐστι. κινεῖ δὲ ὡς ἐφόρμῳ κινεῖ μῦρον
 δὲ, ταῖλα κινεῖ. εἰ μὲν οὐκ ἐκ κινεῖ, ἐν δὲ χεῖ
 καὶ ἄλλως ἔχειν ὡς· εἰ ἢ φορὰ παρῶν, καὶ ἐν ἑρ-
 γείᾳ ὄντι ἢ κινεῖται, ταύτην ἢ ἐν δὲ χεῖ ἄλ-
 λως ἔχειν, καὶ ἕτερον, καὶ εἰ μὴ κατ' ἴσταν.
 ἔπειτα δὲ ὄντι π κινουῖ, αὐτὸ ἀκίνητον ὄν, ἐνεργείᾳ ὄν, πῶτο ἐκ ἐν δὲ χεῖ ἄλλως ἔχειν οὐδα-
 μῶς. φορὰ γὰρ ἢ παρῶν ἢ μεταβολῶν ταύ-
 τος δὲ, ἢ κινῶν. ταύτην δὲ πῶτο κινεῖ. ἐξ ἀ-
 νάγκης ἀπὸ ὄντι ὄν καὶ ἢ ἀνάγκη, καλῶς καὶ
 οὕτως ἀρχή. τὸ γὰρ ἀνάγκη, ποσῶν ταῦτος· τὸ
 μὲν βία, ὅτι παρὰ τὸ ὄν κινῶ τὸ δὲ οὐ ἐκ ἀνευ
 τὸ ὄν· τὸ δὲ, μὴ ἐν δὲ χεῖ μῦρον ἄλλως, ἀλλ' ἀ-
 πλῶς. ἐκ τοιαύτης ἀπὸ ἀρχῆς ἤρτηται ὁ ἔρα-
 νος καὶ ἢ φύσις. διαγωγῆ δὲ ὄντι, ὅτι τε ἢ ἀρί-
 στη, μακρὸν χρόνον ἢ μὲν ἔτα γὰρ αἰετὸν ἐκείνῳ ὄντι.
 ἢ μὲν μὲν γὰρ ἀδύνατον· ἔπειτα καὶ ἢ ὄντι ἢ ἐνεργείᾳ
 τούτου· καὶ διὰ πῶτο ἐνεργείᾳ, ἀφῶθη-
 σις, νόησις, ἢ ὄντι. ἐλπίδες δὲ καὶ μνήμη διὰ
 ταύτην. ἢ ἢ νόησις ἢ κατ' αὐτῶν, πῶ καὶ αὐ-
 τὸ ἀρετὸν καὶ ἢ μέλειται, πῶ μέλειται. αὐτὸν δὲ
 νοεῖ ὁ νοεῖ καὶ μετακλίνει πῶ νοητῶ. νοητὸς γὰρ
 γίνεται διγγραῶν καὶ νοῶν. ὡς ταύτων νοεῖ
 καὶ νοητὸν. τὸ γὰρ δεκτικὸν πῶ νοητῶ καὶ τῶς οὐ-
 σίας, νοεῖ. ἐνεργεῖ ἢ ἔχων. ὡς ἐκείνῳ μᾶλλον
 τούτου, ἢ δεκτικὸ ὁ νοεῖ θεῖον ἔχειν καὶ ἢ θεωρεῖα
 τὸ ἢ ὄντι καὶ ἀρετὸν. εἰ οὐκ οὕτως ὄν ἔχει, ὡς
 ἢ μῦς ποτε, ὁ θεὸς αἰετὸν ἀδύνατον. εἰ δὲ μᾶλ-
 λον, ὅτι ἀδύνατον ὄντι, ἔχει δὲ ὄντι καὶ ζῶν
 δὲ γὰρ ἔσφαρχει. ἢ γὰρ νοεῖ ἐνεργείᾳ, ζῶν ὄντι
 δὲ ἢ ἐνεργείᾳ. ἐνεργείᾳ δὲ ἢ κατ' αὐτῶν, ἐνε-
 ρείου ζῶν ἀρετῆ καὶ αἰδίου. φαμὸν δὲ τὸν
 θεῖον ἔῖ ζῶν αἰδίου, ἀρετὸν ὡς ζῶν καὶ ἀνὸν
 συμμεχῆς καὶ αἰδίου ἔσφαρχει τῶ θεῖῳ. πῶτο γὰρ
 ὁ θεός. ὅσοι δὲ ἔσφαρχει μὲν ὄντι, τὸ ἄρετὸν οἱ
 Πυθαγόρειοι καὶ Σπεύσιππος, τὸ ἄρετὸν καὶ
 καμῖστον, μὴ ἐν ἀρχῇ ἔῖ, διὰ τὸ καὶ τῶ φησὶ

A Est autem vnum, & simplex, non idem. Si
 quidem vnum significat mensuram: sim-
 plex vero, quo modo se habeat ipsum. At
 vero bonum quoque, & quod per se eligi-
 bile est, in eodem ordine sunt: & sem-
 per primum est optimum, aut analogum.
 Quod vero cuius gratia in immobilibus sit,
 ipsa diuisio manifestat. Est enim id,
 cuius gratia alicui eorum, quorum hoc
 quidem est, hoc vero non est. Mouet itaque,
 vt quod amatur: quod mouetur autem,
 cetera mouet. At si quid mouetur,
 contingit etiam aliter se habere. Quare si
 latio prima etiam actus est, quo mouetur,
 hoc modo sane contingit aliter se habere
 secundum locum, quamuis non secundum
 substantiam. Cum autem aliquid sit
 mouens, ipsum immobile existens, actu
 ens, hoc nullo modo contingit aliter se
 habere. Latio namque prima mutationum
 est: huius autem quæ circularis est: hanc
 autem illud mouet. Ex necessitate itaque,
 est ens: & prout necessitas, bene est. Et sic
 principium necessarium: namque toties
 dicitur, quoddam vi, quia præter inclina-
 tionem: quoddam sine quo nõ bene esset:
 quoddam quod non aliter contingit se
 habere, sed simpliciter est: à tali ergo
 principio, tum cælum, tum natura depen-
 det. Degentia vero, (qualis nobis paucò
 tempore) optima illi est: siquidem ita sem-
 per illud est. Nobis autem profecto id
 impossibile est: quoniam & delectatio, ac-
 tus huius est. Et ob hoc vigilatio, sensus,
 intellectio, maximè delectabile est: spes
 autem, ac memoria, p̄soper hæc. Ipsa vero
 intellectio secundum se, eius est, quod
 secundum se optimum est: & quæ maxi-
 mè est, eius quod maximè est. Se ipsum
 vero intellectus intelligit assumptione
 intelligibilis. Intelligibilis namque fit at-
 tingens & intelligens, ita vt idem intelle-
 ctus, & intelligibile sit. Susceptum enim
 intelligibilis, & substantiæ, intellectu-
 ctus est, operatur autem, habens. Quare in-
 stitit magis, quàm illud, est id diuinum,
 quod intellectus videtur habere: & specu-
 latio optimum, & maximè delectabile
 est. Si igitur ita bene se habet, Deus sem-
 per, vt nos aliquando, admirabile est: quod
 si magis, adhuc admirabilis est. At ita se
 habet. Cæterum vita quoque profecto in-
 existit. Siquidem intellectus operatio,
 vita est: ille vero, est actus: actus vero

per se, illius vita optima, & perpetua est.
 Optimumque viuens esse. Quare vita, & ætuum continuum, & ætuum Deo inest.
 Hoc enim est Deus. Quicumque verò (vt Pythagorici, & Speusippus putant) opti-
 mum, & pulcherrimum non esse in principio, eo quod plantarum quoque,